Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/1771

11.9.2025

# SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/1771

## z dne 8. septembra 2025

## o pristojbinah, ki se plačajo Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev za njene naloge na podlagi Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta, in o razveljavitvi Sklepa Komisije (EU) 2020/2152

**(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev ([1]) in zlasti člena 32 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za odprto in pošteno konkurenco na notranjem trgu električne energije in plina ter zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za udeležence na trgu morajo biti veleprodajni energetski trgi celoviti in pregledni. Z Uredbo (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) je bil vzpostavljen obsežen okvir za dosego tega cilja.

(2) Uredba (EU) št. 1227/2011 nalaga Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) spremljanje veleprodajnih energetskih trgov, da bi v tesnem sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi in drugimi nacionalnimi organi zagotovila učinkovit nadzor trgov. V členu 32 Uredbe (EU) 2019/942 so bile uvedene pristojbine za izboljšanje financiranja Agencije in kritje stroškov v zvezi z njenimi funkcijami na podlagi Uredbe (EU) št. 1227/2011.

(3) Člen 32 Uredbe (EU) 2019/942 določa področje uporabe in osnovna načela sistema pristojbin, Komisiji pa nalaga, da določi pristojbine in način njihovega plačevanja, kar je Komisija storila s sprejetjem Sklepa (EU) 2020/2152 ([3]). Več finančnih sredstev, ki bodo na voljo Agenciji, tej omogočajo tudi boljšo kakovost storitev, ki jih opravlja za subjekte, ki sporočajo podatke, in za udeležence na trgu nasploh.

(4) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 ([4]) je okvirna finančna uredba za organe, ki jih je ustanovila Unija na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ter so pravne osebe in prejemajo prispevke v breme proračuna Unije. Agencija je tak organ in je v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2019/715 sprejela svoja pravila financiranja (finančno uredbo Agencije ([5])), ki so v skladu s pravili na podlagi Delegirane uredbe (EU) 2019/715.

([1]) UL L 158, 14.6.2019, str. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj.

([2]) Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj).

([3]) Sklep Komisije (EU) 2020/2152 z dne 17. decembra 2020 o pristojbinah, ki se plačajo Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev za zbiranje, obdelavo in analizo informacij ter ravnanje z informacijami, sporočenimi na podlagi Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 428, 18.12.2020, str. 68, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2152/oj).

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 122, 10.5.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

([5]) Sklep št. 8/2019 upravnega odbora Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev z dne 21. junija 2019 o finančni uredbi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev.

(5) Programski dokument Agencije, pripravljen v skladu s členom 20 Uredbe (EU) 2019/942 in členom 32 finančne uredbe Agencije, vsebuje letni in večletni program ter v tej zvezi podrobno določa naloge Komisije in vire, ki bodo uporabljeni za te naloge. Programski dokument je zato primerno orodje za določitev tistih stroškov, ki so upravičeni do kritja iz pristojbin v skladu s členom 32 Uredbe (EU) 2019/942.

(6) V skladu s členom 20 Uredbe (EU) 2019/942 Komisija poda mnenje o osnutku programskega dokumenta Agencije, vključno s predlogi Agencije glede tega, kateri stroški se štejejo za upravičene do kritja iz pristojbin.

(7) V skladu z uvodno izjavo 37 Uredbe (EU) 2019/942 bi se morala Agencija financirati pretežno iz splošnega proračuna Unije. Prihodki iz pristojbin zato ne bi smeli presegati prispevka za Agencijo iz proračuna Unije.

(8) Da bi zagotovili pregled nad tem, da se pristojbine uporabljajo samo za kritje upravičenih stroškov in da se Agencija še naprej financira pretežno iz splošnega proračuna Unije, bi bilo treba v konsolidiranem letnem poročilu o dejavnostih, pripravljenem v skladu s členom 48 finančne uredbe Agencije, navesti informacije o različnih virih prejetih prihodkov in uporabi teh prihodkov.

(9) Glede na spreminjanje trgov energije in energetsko krizo je bila Uredba (EU) št. 1227/2011 maja 2024 spremenjena z Uredbo (EU) 2024/1106 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]) in Uredbo (EU) 2024/1789 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]), s katerima je bilo uvedenih več sprememb v okviru za sporočanje podatkov v zvezi z veleprodajnimi energetskimi proizvodi. Zdaj je treba Agenciji na primer sporočati tudi podrobne podatke o transakcijah, povezanih s skladiščenjem električne energije, vodika ali zemeljskega plina, ter o transakcijah, povezanih z izravnalnimi trgi. Višje stroške Agencije povzročajo tudi spremembe na trgu, na primer več visokofrekvenčnega trgovanja, in inflacija. Poleg tega je bila z Uredbo (EU) 2024/1106 naložena nova naloga izvajanja nadzornih in preiskovalnih pooblastil Prihodki na podlagi členov 13 do 13c in 16 Uredbe (EU) št. 1227/2011.

(10) Poleg tega Uredba (EU) št. 1227/2011, kakor je bila spremenjena, določa, da bi morali udeleženci na trgu podatke iz členov 7c in 8 navedene uredbe sporočati le preko registriranih mehanizmov poročanja (RRM) ter razkrivati informacije in oddajati poročila o notranjih informacijah samo preko platform za notranje informacije (IIP). RRM in IIP mora Agencija odobriti v skladu z nekaterimi zahtevami iz Uredbe (EU) št. 1227/2011, kakor je bila spremenjena, in kot jih podrobneje določi Komisija z delegirano uredbo v skladu s členoma 4a(8) in 9a(6) iste uredbe. Agencija spremlja skladnost RRM in IIP z zahtevami, v skladu s katerimi so pridobili dovoljenje, in jim, če ugotovi, da niso skladni, dovoljenje odvzame.

(11) Spremenjena je bila tudi Uredba (EU) 2019/942, da bi odražala spremembe, uvedene z Uredbo (EU) št. 1227/2011. Zlasti v skladu s spremenjenim členom 32 Uredbe (EU) 2019/942 bi morale pristojbine, ki se plačajo Agenciji, zajemati naloge Agencije za zbiranje, obdelavo in analizo informacij, ki jih sporočijo udeleženci na trgu ali osebe ali subjekti, ki poročajo v njihovem imenu, v skladu s členom 8 Uredbe (EU) št. 1227/2011, ter za razkritje notranjih informacij v skladu s členoma 4 in 4a navedene uredbe. S prihodki od teh pristojbin se lahko krijejo tudi stroški Agencije za izvajanje nadzornih in preiskovalnih pooblastil na podlagi členov 13 do 13c in 16 Uredbe (EU) št. 1227/2011. Znesek, ki se krije s pristojbinami, ki jih določi Agencija, je lahko nižji od skupnih upravičenih stroškov.

(12) Poleg tega bi morale biti v skladu s členom 32 Uredbe (EU) 2019/942 pristojbine sorazmerne s stroški zadevnih storitev, opravljenih na stroškovno učinkovit način, in bi morale zadostovati za kritje teh stroškov, njihov znesek pa bi moral biti določen v taki višini, da bi bilo zagotovljeno, da bodo nediskriminatorne in da udeležencem na trgu ali subjektom, ki delujejo v njihovem imenu, ne bodo nalagale nepotrebnega finančnega ali upravnega bremena.

([6]) Uredba (EU) 2024/1106 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi uredb (EU) št. 1227/2011 in (EU) 2019/942 v zvezi z izboljšanjem zaščite Unije pred tržno manipulacijo na veleprodajnem energetskem trgu (UL L, 2024/1106, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1106/oj).

([7]) Uredba (EU) 2024/1789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o notranjem trgu plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, spremembi uredb (EU) št. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 in (EU) 2022/869 ter Sklepa (EU) 2017/684 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 715/2009 (UL L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj).

(13) Zato bi bilo treba Sklep (EU) 2020/2152 razveljaviti, da bi upoštevali spremembe, uvedene z Uredbo (EU) 2024/1106 in Uredbo (EU) 2024/1789.

(14) S Sklepom (EU) 2020/2152 je bila obveznost plačila pristojbin naložena RRM, preko katerih je takrat večina udeležencev na trgu sporočala podatkovne zapise. Agencija trenutno registrira RRM na podlagi člena 11 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1348/2014 ([8]). Agencija registrira tudi IIP, preko katerih udeleženci na trgu razkrivajo notranje informacije. V opredelitvi RRM in ustreznih sklicih nanjo bi moralo biti upoštevano, da bo morala v prihodnosti Agencija sicer izdati dovoljenje RRM v skladu s členom 9a Uredbe (EU) št. 1227/2011, vendar se bo obveznost plačila pristojbine še naprej uporabljala za RRM, ki so že registrirani pri Agenciji, tudi če še nimajo dovoljenja. IIP doslej še niso bile zajete v Sklepu (EU) 2020/2152. Toda glede na to, da bi morale v skladu z zgoraj navedenimi zakonodajnimi spremembami IIP plačati pristojbine Agenciji, se ta sklep uporablja tudi za IIP, konkretneje, ko dobijo dovoljenje v skladu s členom 4a Uredbe (EU) št. 1227/2011.

(15) Ta sklep vključuje tudi posodobljeno opredelitev evidence transakcij s sklicevanjem na Uredbo (EU) št. 1227/2011, da bi bilo zagotovljeno, da možne spremembe Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014 na tako opredelitev ne bodo vplivale. Opredelitev je bistvena za določitev podatkovnih sklopov in s tem za izračun pristojbin, zato bi morala biti dovolj podrobna. Za določitev podatkovnih sklopov se šteje, da je udeleženec na trgu upravičenec transakcije ali, če taka informacija ni na voljo, nasprotna stranka v transakciji.

(16) S členom 8(1) Uredbe (EU) št. 1227/2011, kakor je bila spremenjena, se uvaja obveznost za udeležence na trgu, da poročajo Agenciji in ji sporočajo informacije o svojih izpostavljenostih. Ta nova zahteva glede poročanja bi morala biti zajeta in upoštevana v tem sklepu.

(17) Glavni povzročitelji stroškov zadevnih storitev in s tem upravičenih stroškov Agencije so število RRM in IIP, število udeležencev na trgu, za katere poročajo, ter količina in značilnosti podatkov, ki jih sporočajo. Da bi upoštevali te povzročitelje stroškov, bi morala biti pristojbina, ki jo mora plačati vsak RRM, kombinacija pavšalnega zneska, tj. komponente pavšalne članarine, in spremenljivega zneska, tj. komponente pristojbine, ki temelji na evidenci transakcij. Slednji znesek je odvisen od števila udeležencev na trgu, za katere RRM sporoča podatke, ter od zneska in značilnosti sporočenih podatkov.

(18) Zaradi sprememb, uvedenih z Uredbo (EU) 2024/1106 in Uredbo (EU) 2024/1789, se znatno povečujejo stroški Agencije, ki jih bo treba kriti s pristojbinami. Zato bi bilo treba v tem sklepu zvišati tako komponento pavšalne članarine kot tudi prihodke iz komponente dela pristojbine, ki temelji na evidencah transakcij. Hkrati pristojbine ne bi smele nalagati nepotrebnega finančnega bremena RRM in s tem posredno udeležencem na trgu. Zato bi bilo treba povečanje prihodkov iz komponente pristojbine na podlagi evidenc transakcij doseči sorazmerno, tako da ne bi močno narasli prihodki od manjših udeležencev na trgu, ki sporočajo majhno število evidenc transakcij, da pa hkrati tudi ne bi pretirano narasli prihodki od udeležencev na trgu, ki sporočajo veliko evidenc transakcij.

(19) Pavšalni znesek bi moral odražati stroške Agencije za obdelavo prijav za izdajanje dovoljenja RRM ali za njihovo registracijo ter za zagotavljanje stalne skladnosti RRM, ki jim je bilo že izdano dovoljenje ali ki so bili že registrirani, z zahtevami iz Uredbe (EU) št. 1227/2011. V prihodnosti bo te zahteve podrobneje določila Komisija z delegirano uredbo v skladu s členom 4a(8) in členom 9a(6) iste uredbe. Ker ti stroški Agenciji nastanejo ne glede na to, ali RRM sporočajo evidence transakcij ali temeljne podatke, bi morali pavšalni znesek plačati vsi RRM.

(20) V skladu s členom 4a Uredbe (EU) št. 1227/2011 in po sprejetju ustreznega delegiranega akta, s katerim bo navedeni člen dopolnjen, bo Agencija pristojna za izdajo dovoljenja in nadzor IIP, enakovreden nadzoru RRM. Zato bi morale IIP plačati fiksno pristojbino, enakovredno komponenti pavšalne članarine, ki jo morajo plačati RRM.

([8]) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1348/2014 z dne 17. decembra 2014 o sporočanju podatkov v skladu s členom 8(2) in (6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 363, 18.12.2014, str. 121, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/1348/oj).

(21) Temeljne podatke, kot so informacije v zvezi z zmogljivostjo in uporabo objektov za proizvodnjo, hrambo, porabo ali prenos električne energije in zemeljskega plina ali v zvezi z zmogljivostjo in uporabo objektov za utekočinjeni zemeljski plin, Agencija zbira samo za dopolnitev zbranih evidenc transakcij. Temeljni podatki zato ne bi smeli biti vključeni v izračun spremenljive komponente pristojbine. Ker pa je status RRM sam po sebi velik povzročitelj stroškov za Agencijo, bi morali RRM, ki sporočajo temeljne podatke, vseeno plačati komponento pavšalne pristojbine.

(22) Da RRM ne bi bili po nepotrebnem finančno obremenjeni, bi moral spremenljivi znesek pristojbine na podlagi evidenc transakcij odražati število sporočenih evidenc transakcij, ki je povezano z obsegom trgovanja in posledično z možnimi prihodki RRM. Pri spremenljivi komponenti bi bilo treba upoštevati, da veliko RRM sporoča podatke za več udeležencev na trgu, ki pogosto delujejo na več organiziranih mestih trgovanja in uporabljajo različne kanale za trgovanje.

(23) Za učinkovito odkrivanje zlorab trga Agencija ne zbira samo podatkov o trgovanju in drugih pogodbah, ampak tudi precej podatkov v naročilih za trgovanje, izdanih na organiziranih mestih trgovanja, kot so energetske borze. Zato bi morala biti v sistemu pristojbin zajeta tudi naročila za trgovanje, da bo zagotovljena sorazmernost stroškov. Iz istih razlogov bi morale biti v sistemu pristojbin zajete tudi informacije o življenjskem ciklu.

(24) Za trgovanje z veleprodajnimi energetskimi proizvodi na organiziranih mestih trgovanja je značilna višja raven standardizacije od trgovanja s takimi proizvodi zunaj organiziranih mest trgovanja. Poleg tega sporočene evidence transakcij, opravljenih na organiziranih mestih trgovanja, vključujejo naročila za trgovanje. Razvoj trga glede trgovanja s standardnimi pogodbami, kot je algoritemsko in visokofrekvenčno trgovanje, postaja vse pomembnejši, zaradi česar se v primerjavi s pogodbami o dobavi, sklenjenimi zunaj organiziranih mest trgovanja, z organiziranih mest trgovanja sporoča vse več naročil za trgovanje s standardno pogodbo o dobavi. Evidence transakcij o veleprodajnih energetskih proizvodih, ki izvirajo z organiziranih mest trgovanja, bi bilo treba pri izračunu spremenljive komponente pristojbine zato ponderirati drugače kot tiste, ki izvirajo zunaj organiziranih mest trgovanja.

(25) V skladu s členom 8(1) Uredbe (EU) št. 1227/2011 in po sprejetju ustreznega izvedbenega akta, s katerim bo navedeni člen dopolnjen, bodo RRM poročali Agenciji o izpostavljenosti udeležencev na trgu za vsakega posameznega udeleženca na trgu. Zato bi bilo treba uvesti posebno komponento pristojbine, ki bi določala fiksni znesek za vsako tako poročilo ne glede na njegovo vsebino ali dolžino.

(26) Agencija v skladu s členom 71 finančne uredbe Agencije opravlja storitve samo, potem ko je bila ustrezna pristojbina plačana v celoti. Ker se pristojbine izračunavajo na podlagi števila evidenc transakcij in poročil o notranjih informacijah, oddanih prejšnje leto, je mogoče ugotoviti terjatve in poslati račune samo ob začetku vsakega leta. Kljub temu bi moralo biti omogočeno, da RRM in IIP nepretrgano sporočajo podatke Agenciji in oddajajo poročila o notranjih informacijah, torej tudi, še preden plačajo račun za zadevno leto. RRM, ki nimajo več dovoljenja ali registracije pri Agenciji, ne bi smeli biti upravičeni do povračila plačanih pristojbin ali oprostitve plačila zapadlih pristojbin. Tudi IIP, ki nimajo več dovoljenja Agencije, ne bi smele biti upravičene do povračila plačanih pristojbin ali oprostitve plačila zapadlih pristojbin.

(27) Če se uporablja pozitivni ali negativni znesek popravka za izravnavo razlik med komponento pristojbine na podlagi evidence transakcij, ki je bila plačana v preteklem letu, in komponento pristojbine na podlagi evidence transakcij, ki bi bila plačana v skladu z dejanskim poročanjem v navedenem letu, bi moral izračun zneska popravka temeljiti na komponenti pristojbine na podlagi evidence transakcij, ki jo je RRM dejansko plačal v prejšnjem letu, in ne na prvotno izračunanem znesku, saj se dejansko plačani znesek razlikuje od prvotno izračunanega zneska, če se uporabi faktor zmanjšanja.

(28) Ker ima Agencija dodatne stroške, ki jih je treba kriti s pristojbinami že v letu 2025, bi morala imeti možnost, da zaračuna pribitek v višini razlike med prihodki od pristojbin, predvidenimi v programskem dokumentu Agencije za obdobje 2025–2027, in vsoto zneskov, ki so že bili zaračunani leta 2025. Izračun pribitka bi moral biti enostaven, da bi lahko RRM zlahka ugotovili, kako različni udeleženci na trgu, v imenu katerih sporočajo podatke, vplivajo na zaračunani pribitek. Zato bi moral biti pribitek odvisen od števila udeležencev na trgu, za katere RRM sporoča evidence transakcij. Če udeleženec na trgu sporoči podatke preko več kot enega RRM, bi se ta udeleženec na trgu pri izračunu pribitka vseeno upošteval pri vsakem RRM. Ker lahko pribitek vpliva na pristojbine, ki jih udeleženci na trgu plačajo RRM, se udeleženci na trgu, ki so v prejšnjem delu leta 2025 prenehali biti udeleženci na trgu, ne bi smeli upoštevati pri izračunu pribitka.

(29) Da bi zagotovili, da bo imela Agencija zadostne prihodke iz pristojbin za kritje svojih upravičenih stroškov, bi morala imeti možnost, da k računom, poslanim januarja 2026, doda pribitek. Ta pribitek bi moral temeljiti na številu udeležencev na trgu, za katere RRM sporoča evidence transakcij. Ker se morebitni pribitek v letu 2026 izračuna hkrati z drugimi komponentami pristojbine, lahko pri izračunu komponente pristojbine na podlagi evidenc transakcij izračun temelji na številu udeležencev na trgu, ugotovljenih za RRM. Za namene pravne varnosti in da bi RRM zagotovili, da se ta možnost ne bo uporabljala za neupravičeno povečanje upravičenih stroškov Agencije, bi bilo treba skupne prihodke, ki jih Agencija lahko prejme, vključno s tem pribitkom, omejiti na ocenjene prihodke od pristojbin, kot so predstavljeni v programskem dokumentu Agencije za obdobje 2025–2027, ali na prihodke od pristojbin, kot so predvideni v programskem dokumentu Agencije za obdobje 2026–2028, pri čemer se upošteva nižji znesek.

(30) Izračun komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij se od leta 2026 naprej bistveno razlikuje od izračuna te komponente v prejšnjih letih. V letu 2026 bi pri tem izračunu lahko nastali pretirano visoki zneski popravka, če bi bili izračunani za odpravo razlik med komponento pristojbine na podlagi evidence transakcij, plačano v letu 2025, in komponento pristojbine na podlagi evidence transakcij, ki bi bila plačana v skladu z dejanskim poročanjem v letu 2025. Zato bi morala Agencija v letu 2026 izračunati znesek popravka tako, da komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij, plačane v letu 2025, ne bi odštela od izračunane komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij, temveč od vnaprej določene vrednosti, izračunane v skladu s podkomponentami pristojbin na podatkovni sklop, ki so se uporabljale pred sprejetjem tega sklepa.

(31) Poročila o izpostavljenosti se sporočajo naknadno, zato bo Agencija v letu, v katerem se začne uporabljati obveznost poročanja o izpostavljenosti (v nadaljnjem besedilu: referenčno leto), prejela manj poročil o izpostavljenosti kot v naslednjih letih. Zato je treba število poročil o izpostavljenosti, ki jih je sporočil RRM v referenčnem letu, prilagoditi tako, da bo ustrezna podlaga za izračun komponente pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti v letu, ki sledi referenčnemu letu. Komponenta pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti se v referenčnem letu ne bo izračunala.

(32) Da pa tega sklepa ne bi bilo treba spreminjati zgolj zato, ker prihodki iz pristojbin zaradi inflacije ne bi zadostovali za kritje upravičenih stroškov, bi bilo treba v primeru, da bi bili prihodki iz pristojbin nižji od upravičenih stroškov, pristojbine samodejno prilagoditi inflaciji. Da bi se lahko RRM in IIP pripravili na spremembe različnih komponent pristojbin, bi morala prilagoditev začeti učinkovati šele v naslednjem letu, Agencija pa bi jo morala napovedati dovolj zgodaj.

(33) Agencija bi morala RRM in IIP pošiljati račune. Ker pristojbine v celoti določa ta sklep, ki je podlaga, na kateri Agencija določi zneske terjatev, bi morali biti računi skladno s členom 71 finančne uredbe Agencije bremepisi.

(34) Računi, ki se pošljejo RRM, bi morali zajemati informacije o izračunu pristojbine, da bodo imeli RRM pregled nad tem, kako različni udeleženci na trgu, za katere sporočajo podatke, prispevajo k zaračunani pristojbini. Da RRM ne bi bili po nepotrebnem finančno obremenjeni, bi moralo biti v dogovoru z Agencijo omogočeno obročno plačevanje visokih računov. Hkrati pa mora imeti Agencija redne prihodke od pristojbin, ki jih je mogoče načrtovati, da bi lahko krila svoje stroške in ustrezno načrtovala porabo. Povečanje prihodkov od pristojbin bi lahko pomenilo, da bi bil, če bi se za vse račune ohranil rok 30. septembra, znaten delež teh prihodkov Agenciji na voljo šele v zadnjem delu leta. Zato bi moral rok 30. september veljati le za najvišje račune, medtem ko bi bilo treba nižje račune plačati najpozneje do 30. junija.

(35) Odločitev o tem, kolikšen del stroškov, ki so jih imeli zaradi obveznosti plačevanja pristojbin Agenciji, si lahko operaterji prenosnih sistemov električne energije ali plina, ki so RRM, povrnejo od uporabnikov omrežja preko omrežnin, je v pristojnosti regulativnih organov držav članic v skladu s členom 59(1) Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta ([9]) in členom 78(1) Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta ([10]).

([9]) Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([10]) Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES (UL L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

(36) V skladu s členom 32 Uredbe (EU) 2019/942 mora Komisija redno pregledovati višino pristojbin. To bi morala opraviti hkrati z vrednotenjem uspešnosti Agencije v skladu s členom 45 Uredbe (EU) 2019/942. Ta zahteva Komisiji ne preprečuje, da bi višino pristojbin pregledala neodvisno od tega vrednotenja.

(37) V skladu s členom 32 Uredbe (EU) 2019/942 je bilo opravljeno javno posvetovanje ter posvetovanje z upravnim odborom Agencije in odborom regulatorjev –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

*Člen 1*

**Predmet urejanja**

Ta sklep določa pristojbine in način njihovega plačevanja Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) v skladu s členom 32 Uredbe (EU) 2019/942.

*Člen 2*

**Opredelitev pojmov**

V tem sklepu se uporabljata opredelitvi pojmov „platforma za notranje informacije“ (IIP) iz člena 2(17) in „organizirano mesto trgovanja“ iz člena 2(20) Uredbe (EU) št. 1227/2011 ter opredelitev pojma „temeljni podatki“ iz člena 2(1) Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014.

Poleg tega se uporabljajo še naslednje opredelitve pojmov:

(1) „registrirani mehanizem poročanja“ (RRM) pomeni subjekt, ki mu je Agencija izdala dovoljenje v skladu s členom 9a Uredbe (EU) št. 1227/2011 ali ki je registriran pri Agenciji v skladu s členom 11 Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014 za namene sporočanja evidenc transakcij ali temeljnih podatkov;

(2) „evidenca transakcij“ pomeni posamezen nabor podatkov, ki vsebuje podrobnosti o trgovanju, naročilu za trgovanje, ne glede na to, ali je usklajeno ali ne, ali dvostranskem trgovanju v zvezi z veleprodajnimi energetskimi proizvodi, vključno s kakršnim koli dogodkom v življenjskem ciklu teh trgovanj, naročil za trgovanje ali dvostranskih trgovanj, ki se sporoči Agenciji, razen podatkov v zvezi z naročili, ki jih ustvari sistem;

(3) „poročilo o izpostavljenosti“ pomeni individualno predložitev Agenciji s strani RRM v imenu udeleženca na trgu v skladu s členom 8 Uredbe (EU) št. 1227/2011, ki vsebuje informacije, na podlagi katerih Agencija izračuna izpostavljenosti tega udeleženca na trgu;

(4) „udeleženec na trgu“ pomeni subjekt, ki je registriran pri nacionalnem regulativnem organu v državi članici v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1227/2011.

*Člen 3*

**Stroški, ki se krijejo iz pristojbin**

(1) Programski dokument, vključno s proračunom, ki ga upravni odbor Agencije v skladu s členom 20 Uredbe (EU) 2019/942 vsako leto sprejme do 31. decembra (v nadaljevanju: programski dokument), določa stroške, ki so v naslednjem letu upravičeni do financiranja iz pristojbin, in podaja oceno o višini upravičenih stroškov, za katere je predvideno financiranje iz pristojbin, za nadaljnji dve leti. Upravičeni stroški so stroški, vključno z režijskimi, ki jih ima Agencija:

(a) zaradi zbiranja, obdelave in analize informacij, ki jih sporočajo RRM, ter ravnanja z njimi;

(b) zaradi zbiranja, obdelave in analize informacij, ki jih sporočajo IIP, ter ravnanja z njimi;

(c) zaradi izvajanja nadzornih in preiskovalnih pooblastil na podlagi členov 13 do 13c in 16 Uredbe (EU) št. 1227/2011.

(2) Programski dokument določa znesek, ki se v naslednjem letu krije iz pristojbin. Ta znesek:

(a) ne presega upravičenih stroškov iz odstavka 1;

(b) je nižji od prispevka Unije za Agencijo v skladu s proračunom Unije za zadevno leto.

(3) Agencija v konsolidiranem letnem poročilu o dejavnostih v skladu s členom 48 finančne uredbe Agencije zagotovi podrobne informacije o zneskih pobranih pristojbin in stroških, ki so se krili iz pristojbin v preteklem letu. Agencija zadevne oddelke tega poročila objavi.

*Člen 4*

**Obveznost plačila pristojbin Za RRM**

(1) Vsak RRM plača letno pristojbino, izračunano v skladu s členom 6. Vse pristojbine se plačujejo v eurih.

(2) Agencija vsako leto do 31. januarja vsakemu RRM pošlje račun za letno pristojbino, ki zapade v plačilo v štirih tednih. V računu so navedene podrobne informacije o načinu izračuna pristojbine. Agencija in RRM se lahko dogovorita, da se računi nad 250 000 EUR plačajo na obroke. Rok za plačilo zadnjega obroka računov nad 250 000 EUR in do vključno 1 000 000 EUR je najpozneje 30. junija, rok za plačilo zadnjega obroka računov, ki presegajo 1 000 000 EUR, pa najpozneje 30. septembra.

(3) Če subjekt zaprosi za status RRM, mu Agencija pošlje račun v višini 50 % komponente pavšalne članarine iz člena 6(1), točka (a), in prošnji ugodi šele, ko je račun plačan. Če Agencija prošnjo zavrne, ker subjekt ne izpolnjuje zahtev iz delegiranega akta, sprejetega v skladu s členom 9a(6) Uredbe (EU) št. 1227/2011, ali iz člena 11 Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, subjekt ni upravičen do povračila plačane pristojbine. Po registraciji subjekta kot RRM ali pri izdaji dovoljenja RRM Agencija subjektu pošlje račun za preostali del pristojbine v višini 50 % komponente pavšalne članarine v skladu s členom 6(1), točka (a), in (razen če RRM izjavi, da bo sporočal samo temeljne podatke) komponente na podlagi evidence transakcij v skladu s členom 7(4).

(4) RRM, ki nimajo več dovoljenja ali registracije pri Agenciji, niso upravičeni do povračila plačanih pristojbin ali oprostitve plačila zapadlih pristojbin.

*Člen 5*

**Obveznost plačila pristojbin: za IIP**

(1) Vsaka IIP plača letno pristojbino v višini 15 000 EUR.

(2) Če bi vsota posameznih pristojbin, izračunanih za vsak RRM v skladu s členom 6, in posameznih pristojbin, ki jih bo morala plačati vsaka IIP v skladu z odstavkom 1, presegala znesek, ki se krije iz pristojbin v skladu s členom 3(2), se letna pristojbina, ki jo bo morala plačati vsaka IIP, zmanjša tako, da se pomnoži s faktorjem zmanjšanja, ki se izračuna:

$$\textit{Faktor zmanjšanja} = \frac{\text{znesek po členu } 3(2)}{\text{vsota individualnih pristojbin, izračunanih po členu } 5(1) \text{ in členu } 6\ (1) \text{ do } (7)}$$

(3) Agencija vsako leto do 31. januarja vsaki IIP pošlje račun za letno pristojbino, ki zapade v plačilo v štirih tednih.

(4) Če subjekt zaprosi za status IIP, mu Agencija pošlje račun v višini 50 % pristojbine iz odstavka 1 in prošnji ugodi šele, ko je račun plačan. Če Agencija prošnjo zavrne, ker subjekt ne izpolnjuje zahtev iz delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4a(8) Uredbe (EU) št. 1227/2011, subjekt ni upravičen do povračila plačane pristojbine. Agencija po izdaji dovoljenja subjektu za delovanje kot IIP pošlje subjektu račun za preostalo pristojbino v skladu z odstavkom 1.

(5) IIP, ki nimajo več dovoljenja pri Agenciji, niso upravičene do povračila plačanih pristojbin ali oprostitve plačila zapadlih pristojbin.

*Člen 6*

**Izračun posameznih letnih pristojbin za RRM**

(1) Letna pristojbina, ki jo mora plačati RRM, je vsota naslednjih komponent:

(a) komponente pavšalne članarine v višini 15 000 EUR;

(b) če je ustrezno, komponente pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti, izračunane v skladu z odstavkom 2;

(c) če je ustrezno, pozitivnega ali negativnega zneska popravka za odpravo razlik med komponento pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti, plačano v prejšnjem letu, in komponento pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti, ki bi bila plačana v skladu z dejanskim poročanjem v navedenem letu;

(d) komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij, izračunane v skladu s členom 7, razen če RRM sporoča samo temeljne podatke;

(e) če je ustrezno, pozitivnega ali negativnega zneska popravka za odpravo razlik med komponento pristojbine na podlagi evidence transakcij, plačano v prejšnjem letu, in komponento pristojbine na podlagi evidence transakcij, ki bi bila plačana v skladu z dejanskim poročanjem v navedenem letu.

(2) Komponenta pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti iz odstavka 1, točka (b), se izračuna tako, da se seštejejo vsa poročila o izpostavljenosti, prejeta od RRM v preteklem letu, ta znesek pa se pomnoži z 250 EUR.

(3) Znesek popravka iz odstavka 1, točka (c), se izračuna tako, da se komponenta pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti, plačana v prejšnjem letu, odšteje od komponente pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti, izračunane v tekočem letu.

(4) Negativni znesek popravka iz odstavka 1, točka (c), ne sme biti višji od komponente pristojbine na podlagi poročil o izpostavljenosti, izračunane za tekoče leto.

(5) Znesek popravka iz odstavka 1, točka (e), se izračuna tako, da se komponenta pristojbine na podlagi evidence transakcij, plačana v prejšnjem letu, odšteje od komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij, izračunane v tekočem letu.

(6) Pri novem RRM, ki je bil registriran ali mu je bilo izdano dovoljenje v prejšnjem letu, se znesek popravka iz odstavka 1, točka (e), izračuna tako, da se znesek iz člena 7(4) odšteje od komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij, izračunane za tekoče leto v skladu s členom 7(5), deljene s 365 in pomnožene s številom koledarskih dni od datuma registracije do konca preteklega leta.

(7) Negativni znesek popravka iz odstavka 1, točka (e), ne sme biti višji od komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij, izračunane za tekoče leto.

(8) Če bi vsota posameznih pristojbin, izračunanih za vsak RRM v skladu z odstavki 1 do 7 zgoraj, in posameznih pristojbin, ki jih bo morala plačati vsaka IIP v skladu s členom 5(1), presegala znesek, ki se krije iz pristojbin v skladu s členom 3(2), se posamezna pristojbina, ki jo bo moral plačati vsak RRM, zmanjša tako, da se pomnoži s faktorjem zmanjšanja, ki se izračuna:

$$\textit{Faktor zmanjšanja} = \frac{\text{znesek po členu } 3(2)}{\text{vsota individualnih pristojbin, izračunanih po členu } 5(1) \text{ in členu } 6\ (1) \text{ do } (7)}$$

*Člen 7*

**Izračun komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij**

(1) Komponenta pristojbine na podlagi evidence transakcij se izračuna na podlagi evidence transakcij, ki jih je za prejšnje leto sporočil vsak RRM, po naslednjem postopku:

(a) Agencija ugotovi podatkovne sklope zadevnega RRM. Podatkovni sklop je sestavljen iz ene od naslednjih skupin podatkov:

(i) vseh evidenc transakcij, ki poročajo o veleprodajnih energetskih proizvodih v skladu s členoma 7c in 8 Uredbe (EU) št. 1227/2011 in ki se sporočajo Agenciji stalno ali občasno ter izhajajo iz določenega udeleženca na trgu, ki uporablja določen organizirani trg;

(ii) vseh evidenc transakcij, ki poročajo o veleprodajnih energetskih proizvodih v skladu s členoma 7c in 8 Uredbe (EU) št. 1227/2011 in ki se sporočajo Agenciji stalno ali občasno ter izhajajo iz določenega udeleženca na trgu, ki ne uporablja organiziranega trga;

(b) Agencija za vsak podatkovni sklop iz točke (a) določi podkomponento pristojbine v skladu z odstavkom 2 ali 3;

(c) komponenta pristojbine na podlagi evidence transakcij je vsota podkomponent, določenih v skladu s točko (b).

(2) Podkomponente pristojbine na podatkovni sklop za evidence transakcij iz podtočke (i) točke (a) odstavka 1 so:

| Evidence transakcij na podatkovni sklop | Podkomponenta pristojbine v EUR |
|---|---|
| od 1 do 100 | 250 |
| od 101 do 1 000 | 500 |
| od 1 001 do 10 000 | 1 000 |
| od 10 001 do 100 000 | 2 000 |
| od 100 001 do 1 milijona | 4 000 |
| od več kot 1 milijon do 10 milijonov | 8 000 |
| od več kot 10 milijonov do 100 milijonov | 16 000 |
| od več kot 100 milijonov do 1 milijarde | 32 000 |
| od več kot 1 milijon do 2 milijard | 64 000 |
| več kot 2 milijardi | 96 000 |

(3) Podkomponente pristojbine na podatkovni sklop za evidence transakcij iz podtočke (ii) točke (a) odstavka 1 so:

| Evidence transakcij na podatkovni sklop | Podkomponenta pristojbine v EUR |
|---|---|
| od 1 do 10 | 250 |
| od 11 do 100 | 500 |
| od 101 do 1 000 | 1 000 |
| od 1 001 do 10 000 | 2 000 |
| od 10 001 do 100 000 | 4 000 |
| od 100 001 do 1 milijona | 8 000 |
| od več kot 1 milijon do 10 milijonov | 16 000 |
| več kot 10 milijonov | 32 000 |

(4) Pri novem RRM znaša komponenta na podlagi evidence transakcij v letu registracije 100 EUR za koledarski dan od dneva izdaje dovoljenja ali registracije do konca leta. RRM in Agencija se lahko dogovorita za drugačen znesek, če bi tak znesek bolj ustrezal pričakovanemu poročanju s strani RRM.

(5) V primeru novega RRM, ki mu je bilo izdano dovoljenje ali je bil registriran v prejšnjem letu, se število evidenc transakcij za vsak podatkovni sklop pred določitvijo ustreznih podkomponent pristojbine prilagodi:

$$\textit{Prilagojeno število} = \frac{\textit{število evidenc transakcij, sporočenih v prejšnjem letu} * 365}{\textit{koledarski dnevi med datumom registracije in koncem prejšnjega leta}}$$

*Člen 8*

**Prilagoditev inflaciji**

(1) Če je vsota posameznih pristojbin, izračunanih za vsak RRM v skladu s členom 6(1) do (7), in pristojbin, zaračunanih IIP v skladu s členom 5(1), nižja od upravičenih stroškov, ugotovljenih v skladu s členom 3(1), se zneski iz člena 5(1), člena 6(1), točka (a), člena 6(2) ter člena 7(2), (3) in (4) zvišajo za stopnjo inflacije v Uniji z učinkom v naslednjem letu.

(2) Stopnja inflacije v Uniji, ki se uporablja, je stopnja spremembe za zadnjih 12 mesecev po publikaciji „Eurostat HICP (vse postavke) – Evropska unija, vse države“, objavljeni maja pred letom, v katerem bo zvišanje začelo veljati.

(3) Agencija objavi zvišane zneske iz odstavka 1 najpozneje do 30. junija leta pred letom, v katerem bo zvišanje začelo veljati.

*Člen 9*

**Izvrševanje**

(1) Računi, ki jih Agencija pošlje v skladu s členom 4(2) in (3) ter členom 5(3) ali (4), se v skladu s členom 71 finančne uredbe Agencije štejejo za bremepise.

(2) Agencija za zagotovitev plačila izstavljenih računov uporabi vsa pravna sredstva z uporabo upoštevnih pravil iz finančne uredbe Agencije, tudi tistih o zamudnih obrestih in izterjavi.

(3) Če RRM zamuja s plačilom pristojbine najmanj mesec dni, se lahko Agencija odloči, da mu bo do plačila celotnega zneska pristojbine onemogočila sporočanje podatkov Agenciji.

*Člen 10*

**Prehodne določbe v letu 2025**

(1) Agencija v dveh tednih od začetka veljavnosti tega sklepa vsakemu RRM pošlje račun za plačilo pribitka, ki mora biti plačan v štirih tednih.

(2) Ta pribitek, ki ga mora plačati vsak RRM, se izračuna tako, da:

(a) se 30. junija 2025 za vsak RRM ugotovi število udeležencev na trgu, registriranih v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1227/2011, za katere je RRM v obdobju od 1. januarja do 30. junija 2025 sporočil evidence transakcij;

(b) se seštejejo števila udeležencev na trgu, ki so jih ugotovili vsi RRM v skladu s točko (a);

(c) se število, ugotovljeno v skladu s točko (a), deli z vsoto iz točke (b), rezultat pa se pomnoži s 7,6 milijona EUR.

*Člen 11*

**Prehodne določbe v letu 2026**

(1) Če je v letu 2026 vsota posameznih pristojbin, izračunanih za vsak RRM v skladu s členom 6(1) do (7), in pristojbin, ki se zaračunajo IIP v skladu s členom 5(1), nižja od zneska, predvidenega kot prihodki od pristojbin v letu 2026, kot je določeno v programskem dokumentu Agencije za obdobje 2026–2028, računi, poslani v skladu s členom 4(2), vključujejo pribitek.

(2) Vsota teh pribitkov je enaka razliki ali med zneskom, predvidenim kot prihodki od pristojbin v letu 2026, kot je določeno v programskem dokumentu Agencije za obdobje 2026–2028, ali zneskom 23,5 milijona EUR, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti, in vsoto posameznih pristojbin, izračunanih za vsak RRM v skladu s členom 6(1) do (7), skupaj z vsoto pristojbin, zaračunanih IIP v skladu s členom 5(1).

(3) Pribitek, ki se vključi v račun, ki ga mora plačati RRM, se izračuna tako, da se število podatkovnih sklopov iz člena 7(1), točka (a), ugotovljenih za ta RRM pri izračunu individualne letne pristojbine januarja 2026, deli z vsoto števila podatkovnih sklopov, ugotovljenih za vse RRM januarja 2026, rezultat pa se pomnoži z razliko iz odstavka 2.

(4) Z odstopanjem od člena 6(5) se leta 2026 znesek popravka iz člena 6(1), točka (e), izračuna tako, da se komponenta pristojbine na podlagi evidence transakcij, plačana v letu 2025, odšteje od vrednosti komponente pristojbine na podlagi evidence transakcij v letu 2026, ki bi se izračunala z uporabo vrednosti iz Priloge.

(5) Za pristojbine, ki se pobirajo v letu 2026, se ne uporabljajo člen 6(1), točka (b), člen 6(1), točka (c) ter člen 6(2) in(3).

*Člen 12*

**Druge prehodne določbe**

(1) Z odstopanjem od člena 6(2) se, ko se začne uporabljati obveznost poročanja o izpostavljenosti (v nadaljnjem besedilu: referenčno leto), v letu, ki sledi referenčnemu letu, komponenta pristojbine na podlagi poročila o izpostavljenosti iz člena 6(1), točka (b), izračuna tako, da se seštevek vseh poročil o izpostavljenosti, prejetih od RRM v referenčnem letu, deli s številom poročil o izpostavljenosti, ki jih je treba predložiti v referenčnem letu, rezultat pa pomnoži s 1 000 EUR.

(2) Za pristojbine, ki se pobirajo v letu, ki sledi referenčnemu letu, se ne uporabljata člen 6(1), točka (c), in člen 6(3).

*Člen 13*

**Ocena**

Komisija oceni izvajanje tega sklepa pet let po začetku njegove veljavnosti in nato vsakih pet let.

*Člen 14*

**Razveljavitev**

Sklep (EU) 2020/2152 se razveljavi.

*Člen 15*

**Začetek veljavnosti in uporaba**

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 8. septembra 2025

*Za Komisijo*
*predsednica*
Ursula VON DER LEYEN

*PRILOGA*

Podkomponente pristojbine na podatkovni sklop za:

(a) evidence transakcij, sporočene za veleprodajne energetske proizvode v skladu s členom 3(1), točka (a), Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, ki izvirajo iz določenega udeleženca na trgu, ki uporablja določeno organizirano mesto trgovanja,

(b) in vse evidence transakcij, sporočene za veleprodajne energetske proizvode v skladu s členom 3(1), točka (b), Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, ki izvirajo iz določenega udeleženca na trgu,

so:

| Evidence transakcij na podatkovni sklop | Podkomponenta pristojbine v EUR |
|---|---|
| od 1 do 1 000 | 250 |
| od 1 001 do 10 000 | 500 |
| od 10 001 do 100 000 | 1 000 |
| od 100 001 do 1 milijona | 2 000 |
| od več kot 1 milijon do 10 milijonov | 4 000 |
| od več kot 10 milijonov do 100 milijonov | 8 000 |
| več kot 100 milijonov | 16 000 |

Podkomponente pristojbine na podatkovni sklop za vse evidence transakcij, sporočene za veleprodajne energetske proizvode v skladu s členom 3(1), točka (a), Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, ki izvirajo iz določenega udeleženca na trgu, ki ne uporablja določenega organiziranega mesta trgovanja, so:

| Evidence transakcij na podatkovni sklop | Podkomponenta pristojbine v EUR |
|---|---|
| od 1 do 100 | 250 |
| od 101 do 1 000 | 500 |
| od 1 001 do 10 000 | 1 000 |
| od 10 001 do 100 000 | 2 000 |
| od 100 001 do 1 milijona | 4 000 |
| od več kot 1 milijon do 10 milijonov | 8 000 |
| več kot 10 milijonov | 16 000 |